

Prædiken til 2. påskedag 2020.

Tekster: Sl. 16,5-11; 1. Kor. 15,12-20; Joh. 20,1-18.

Salmer: DDS 241, DDS 218, DDS 236, DDS 249 og DDS 234.

Helt alene går hun ud til graven - mørkt råder endnu - stemningen er knugende og dystert i sin melankoli. Johannes påskeberetning er ganske anderledes end de tre andre evangelisters. Alene er Maria på vej i mørket - Alene ser hun den tomme grav - Alene kommer hun til tro.

Nu kunne man jo fristes til at spekulere over, hvorvidt Johannes fuldstændig har misforstået hændelsesforløbet, når han lader mødet foregå i ensomhed og mørke.

Men så skulle man nok kende Johannes dårligt, og det er næppe et stort problem, at der findes divergenser mellem de fire evangelister. Faktisk er det måske endog en stor berigelse, for som det samme musikstykke lader sig opføre i utallige variationer, således er det også med Kristusbegivenheden. At Jesus opstod påskemorgen er langt vigtigere, end hvad der præcist skete. At *Kristus er opstået fra de døde som førstegrøden af dem, der er sovet hen*, er den sandhed, hvormed hele den kristne kirke og tanke står og falder. For *uden den ville vor prædiken og tro være ganske tom*, som Paulus udtrykker det i dagens episteltekst. Den begivenhed som med ét har forvandlet et punktum efter døden til et komma.

Så når Johannes lader Maria gå alene i mørket, har han helt sikkert en pointe med det. For mit vedkommende finder jeg faktisk, at denne beretning er den mest gribende, hjerteskerende af de fire fortællinger.

Ene går hun der i mørket - Ene går hun knuget af sorg og savn. Al sin lid havde hun sat til Jesus, og så har de taget alt bort. Hør blot, hvor hjerteskerende hendes ord lyder, da englenerne spørger, hvorfor hun græder: "De har flyttet min Herre og jeg ved ikke, hvor de har lagt ham". Da han levede, tog de livet af ham ved at klynge ham op på et kors. Nu har de endog skjult hans jordiske rester. Maria har ikke engang et gravsted, hvor hun kan gå hen med sine tårer. Hjerteskerende trist er fortællingen.

Til havemanden lyder hendes bøn: "Herre, hvis det er dig, der har båret ham bort, så sig mig, hvor du har lagt ham, så jeg kan hente ham."

Sorg og smerte nærmest skriger ud af beretningen: "Når jeg ikke længere har ham, så vær dog i det mindste så generøs at give mig bare et beskedent gravsted, hvortil jeg kan søge med min sorg."

Maria - helt alene. Verdens absolut mest ensomme kvinde. Alt er taget fra hende - Alt har hun mistet. Gennem de tårevædede øjne formår hun intet at se. Ingen har hun at dele sin smerte med.

Derfor går kommunikationen da også fuldstændig galt. Englenernes svar forstår hun simpelthen ikke et muk af - ja! da hun møder Jesus tror hun sågar, at det er havemanden, hun har fået øje på.

Som Palle alene i verden står hun dér. Så mørkt er der i hendes hjerte, at hun slet ikke ser og forstår de mennesker, som hun trods alt er omgivet af. Det symbolske mørke har lukket sig omkring Maria. Håbet er slukket. Hun havde jo troet, at hans budskab rakte ud over dødens kolde grænse. Men nu synes alt at være tabt. Tabet og sorgen er alt, der er tilbage. Det sorteste nattemørke råder. Hun formår ikke engang at håbe eller bede den bøn, som Henry Francis Lyte så gribende har formuleret i sin salme:

Vær du mig nær! Nu aften sænker sig,
snart mørket råder, vær du nær hos mig!
Når andres hjælp og trøst er intet værd,
du, hjælpeløses hjælp, vær du mig nær!

Ene står hun blot i mørket, mens verden braser sammen om ørerne på hende. Det eneste hun beder om er et beskedent gravsted.

Så tænder Kristus pludselig lyset i Marias hjerte - selv formår hun det ikke.

Det er nemlig altid Jesus, som tager initiativet til at kalde på nogen, han kommer altid først. "I har ikke udvalgt mig", siger han, "men jeg har udvalgt jer", som det lyder andetsteds i Johannesevangeliet.

Marias mørke brydes ved at Jesus kalder hende ved navn. Ved at bruge navnet viser Jesus sin vilje til et fællesskab med hende. Han viser, at han kender hende.

Navnet, som det mest personlige vi overhovedet har. Med navnet forvandles vi fra at være blot et tilfældigt eksemplar af menneskeracen, til at blive et selvstændigt individ. Vi forvandles fra at være et *dén* eller et *dét* til et *hvem*.

Havemanden forsvinder med ét i det øjeblik, hvor Jesus siger: "Maria". Selve navnet lukke op for indgangen til hendes hjerte. Mørket forsvinder og pludselig ser hun, hvem det er, der siger "Maria".

I et sandhedens nu står det lysende klart. Og Maria bryder ud i verdens korteste trosbekendelse - "Rabbuni - Herre".

Midt i mørket og håbløsheden kan miraklet ske. Gennem tårerne kommer Maria pludselig til tro. Troen, som den findes lige dér, hvor vi tør slippe os selv og blot se hen til andet end vore egne muligheder. Lige der, hvor vi indser vores hjælpeløshed og afmagt og kaster os ud i bønner og bekendelsen. Der vil han komme os i møde og kalde os ved navn.

Pludselig kan vi så, som Maria, se, hvorfra vi skal hente vores hjælp. Hans Anker Jørgensen siger om dette mirakel:

Det er som Maria at se, han er borte,
og briste i gråd
og bede en fremmed i havemandsskjorte
om hjælp og om råd
og høre ham sige: Maria, du kære!
og svare: Rabbuni! Min elskede Herre!

Amen.